

Internkontrollplan 2020

Bildningsnämnden

Diarienummer: BIN 2019-7
Datum: 2019-09-04
Handläggare: Emil Friberg
Organisation: Utbildningsförvaltningen, avdelning för gymnasie- och vuxenutbildning

---

1 Inledning

Enligt kommunallagen, KL 6 kap. 6 § ska nämnden se till att verksamheten bedrivs inom nämndens ekonomiska ram och i enlighet med de riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt tillämpliga lagar, förordningar och regler.

Nämnden har därigenom det yttersta ansvaret för att utforma en god internkontroll inom sina verksamheter, det vill säga de ska med rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande mål uppnås:

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- Tillförlitlig ekonomisk rapportering och information och rapportering om verksamheten
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer mm.

Varje nämnd antar varje år en särskild plan för riktad uppföljning av den interna kontrollen. Nämnden följer därefter upp i verksamhetsberättelsen internkontrollarbetet inklusive internkontrollplanen och internkontrollrapporten redovisas i sin helhet i bilaga till verksamhetsberättelsen.

2 Internkontrollplan 2020

En internkontrollplan definierar – främst utifrån riskanalyser men även från bland annat revisionsgranskningar – vad som ska åtgärdas och vilka rutiner, processer, system eller moment som ska följas upp/kontrolleras, hur och när detta ska ske, vem som ansvarar och hur rapportering ska ske.

Nämnden beslutar vilka processer/rutiner/system som ska följas upp i internkontrollplanen och har som utgångspunkt förvaltningens föreslagna internkontrollplan. Beslutad internkontrollplan läggs sedan som bilaga till nämndens internbudget.

3 Sammanfattning

3.1.1 Verksamhet och organisation

Undervisningstid

Undervisningstiden är en av gymnasieskolans viktigaste resurser. Undervisning i tillräcklig omfattning har stor inverkan på skolans kvalitet, måluppfyllelse och likvärdighet. Alla elever i gymnasieskolans nationella program (och introduktionsprogram) har därför rätt att erhålla en viss mängd minsta garanterade undervisningstid under sina gymnasiestudier.¹ Skolinspektionen granskade under 2019 den garanterade undervisningstiden i gymnasieskolan, där konstaterades att mer än hälften av de granskade skolorna saknade adekvat

---

¹ 16 kap. 18 § skollagen (2010:800)

styrning och uppföljning i sådan utsträckning att den garanterade undervisningstiden kunde säkerställas.²

Motsvarande garanterad undervisningstid finns inom vuxenutbildningen för studier inom svenska för invandrare (sfi). Utbildning i sfi ska i genomsnitt under en fyraveckorsperiod omfatta minst 15 timmars undervisning i veckan.³ Bildningsnämnden har i samband med införandet av auktorisationssystem inom vuxenutbildningen även reglerat undervisningstiden för studieformen klassrum, då för utbildning inom gymnasial vuxenutbildning.

Bildningsnämnden saknar systematisk uppföljning av undervisningstid inom gymnasie- och vuxenutbildningen, vilket utgör en bakgrund till internkontrollpunkten.

Arbetsplatsförlagt lärande

Arbetsplatsförlagt lärande (APL) ska förekomma på samtliga av gymnasieskolans yrkesprogram och omfatta minst 15 veckor. Det är huvudmannen för utbildningen som ansvarar för att skaffa platser för APL och rektor som beslutar om hur dessa fördelas av kurser och läsår.⁴ I skollagens förarbeten ses det arbetsplatsförlagda lärandet som en avgörande aspekt för yrkesutbildningarnas kvalitet och verklighetsförankring. Motsvarande reglering av det arbetsplatsförlagda lärandet finns för gymnasiesärskolan, APL ska förekomma på samtliga nationella gymnasiesärskoleprogram minst 22 veckor. Bildningsnämnden saknar systematisk uppföljning av APL vilket utgör en bakgrund till internkontrollpunkten.

Programråd i gymnasieskolan

För alla yrkesprogram i gymnasieskolan ska det finnas ett eller flera programråd för samverkan mellan skola och arbetsliv.⁵ De lokala programråden är tänkta att fylla en viktig funktion som sammanbindande länk mellan utbildningarna och det omkringliggande näringslivet. Skolinspektionen konstaterar vid en kvalitetsgranskning av de gymnasiala lärlingsutbildningarna att programrådets aktivitet och kvalitet kraftigt varierar över landet.⁶ Programrådets uppgift i detalj är inte reglerad i lag, i propositionen som föregick skollagen anges att programråden är ett forum för samråd kring exempelvis programfördjupningens innehåll, samverkan kring frågor kopplade till APL samt övriga frågor mellan mottagande bransch och utbildningsanordnare. Bildningsnämnden saknar systematisk uppföljning av programråden i gymnasieskolan vilket utgör en bakgrund till internkontrollpunkten.

---

² Skolinspektionen (2019). *Garanterad undervisningstid i gymnasieskolan*.

³ 20 kap. 24 § skollagen (2010:800)

⁴ 4 kap. 12 § Gymnasieförordning (2010:2039)

⁵ 1 kap. 8 § Gymnasieförordning (2020:2039)

⁶ Skolinspektionen (2013). *Gymnasial lärlingsutbildning. En kvalitetsgranskning av gymnasial lärlingsutbildning*.

3.1.2 Personal

Åtgärder vid sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro innebär betydande kostnader för verksamheten samt negativa kvalitativa konsekvenser. Kontrollen syftar till att säkerställa ett optimalt arbetssätt för att minska sjukfrånvarons negativa verksamhetskonsekvenser.

Personliga utlägg

Då inköp kan göras via personliga utlägg på ett sätt som kan innebära brott mot lag och avtal bör dessa kontrolleras för att säkerställa korrekt hantering.

Utlandsresor

Utlandsresor innebär ofta höga kostnader och bortfall av ordinarie verksamhet och bör därför genomföras både utifrån de avtal som finns och ändamålsenligt för verksamheten. Syftet är att säkerställa att de utlandsresor som görs genomförs enligt regelverk och utifrån uppsatta verksamhetsmål.

3.1.3 Ekonomi

Representation

En oriktig hantering av representation kan medföra både negativa ekonomiska konsekvenser och brott mot lag och avtal samt ge en negativ bild av kommunens verksamhet hos kommunens medborgare. Kontrollen syftar till att säkerställa att uppsatta regler följs.

Upphandling samt direktupphandling

Förutom risker för juridiska konsekvenser, finns det stora negativa ekonomiska effekter av dålig följsamhet mot de ingångna avtal som kommunen har med leverantörer.

3.1.4 Administration

Diarieföring

De avtal som nämnden har tecknat måste finnas tillgängliga för uppföljning och eventuellt nytecknande.

Administrativa rutiner inom Centrum för vuxenutbildning

I samband med införandet av auktorisationssystem inom delar av den kommunala vuxenutbildningen genomfördes en översyn av administrativa rutiner inom Centrum för vuxenutbildning. I samband med auktorisationen förändras ansvarsfördelningen mellan Linköpings kommun som huvudman för utbildningen och utbildningsanordnarna genom införandet av delegerad betygsrätt. Internkontrollpunkten syftar till att utvärdera rutinerna kring vuxenutbildningens myndighetsutövande, dvs. rutiner för antagning/kartläggning samt betygsättning.

Nr	Process/rutin/system	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Kontroll-ansvarig	Granskningen utförd	Rapportering till	Riskvärde enligt riskanalys + ID
	Verksamhet och organisation						
	Närvaroregistrering	Kontroll av gymnasie- och gymnasiesärskolornas processer och rutiner för registrering av elevernas närvaro, ej anmäld och anmäld frånvaro samt kvitterade lektioner	Stickprov på samtliga enheter i samtliga programtyper (yrkesförberedande, högskoleförberedande, introduktionsprogram). Uppföljning av rutiner tillsammans med skolorna.	Sakkunnig	September	Skolchef Nämnd	Konsekvens 2 Sannolikhet 2 Total 4
	Undervisningstid	Gymnasieskolan Kontroll av undervisningstiden på de kommunala gymnasieskolorna i syfte att undersöka om eleverna ges rätt till minsta garanterad undervisningstid enligt skollagen samt skolornas rutiner för detta. Vuxenutbildning Kontroll av undervisningstid inom vuxenutbildningen i relation till skollagens krav (svenska för invandrare) samt bildningsnämndens auktorisationsvillkor (gymnasial vuxenutbildning)	Stickprov och uppföljning via gymnasieskolorna samt anordnare av kommunal vuxenutbildning	Sakkunnig	September	Skolchef Nämnd	Konsekvens 4 Sannolikhet 3 Total 12

Arbetsplatsförlagt lärande	<p>Granskning/uppföljning av arbetsplatsförlagt lärande (APL) utifrån skollagens krav samt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organisering av APL på de kommunala gymnasieskolorna - Elevernas garanterade antal veckor (15 veckor yrkesprogram i gymnasieskolan, 22 veckor nationella program i gymnasiesärskolan) - Huvudmannens ansvar för anskaffande av platser 	Stickprov samt uppföljning via gymnasie- och gymnasiesärskolorna	Sakkunnig	September	Skolchef Nämnd	Konsekvens 3 Sannolikhet 2 Total 6
Programråd i gymnasieskolan	<p>Uppföljning av gymnasieskolans programråd utifrån skollagens krav på samverkan mellan skola och näringsliv, utifrån:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Programrådets organisering - Kontinuitet - Deltagare - Innehåll 	Uppföljning via gymnasieskolorna samt protokoll	Sakkunnig	September	Skolchef Nämnd	Konsekvens 2 Sannolikhet 2 Total 4
Personal						
Åtgärder vid sjukfrånvaro	Att gällande rutiner följs för att säkerställa att åtgärder vidtas för att minska sjukfrånvaron.	Stickprov i samband med delårsuppföljning april och augusti	HR-funktionen	December 2020	Förvaltningschef Nämnd	Konsekvens 2 Sannolikhet 2 Total 4
Personliga utlägg	Säkerställa att de utbetalningar som sker via Heroma har hanterats enligt gällande regler	Genomgång av antal personliga utlägg per enhet och totalbelopp mars och augusti.	HR-funktionen och ekonomi-funktionen	December 2020	Förvaltningschef Nämnd	Konsekvens 2 Sannolikhet 3 Total 6

	samt att inköpen görs enligt gällande avtal.	Fördjupad granskning av de enheter där beloppen är höga eller där det är ett stort antal personliga utlägg förekommer				
Utlandsresor	Att resor hanteras enligt gällande regelverk för tjänsteresor och representation	Årlig genomgång av genomförda tjänsteresor utanför Sverige per enhet.	HR - funktionen och ekonomi-funktionen	December 2020	Förvaltnings- chef Nämnd	Konsekvens 2 Sannolikhet 2 Total 4
Ekonomi						
Representation	Att regelverk för representation följs	Genomgång av belopp och antal händelser bokfört som representation mars och augusti. Stickprovskontroller samt fördjupad kontroll vid höga belopp, stort antal konteringar.	Ekonomi-funktionen	December 2020	Förvaltnings- chef Nämnd	Konsekvens 2 Sannolikhet 3 Total 6
Upphandling samt direktupphandling	Följsamhet avseende inköp via inköpsportalen. Förekomsten av direktupphandling.	Månadsvisa uppföljningar	Controller	Rapporter tas ut i samband med oktoberuppföljning samt vid bokslutet	Förvaltnings- chef Nämnd	Konsekvens 3 Sannolikhet 3 Total 9
Resursfördelning IST Administration	Kontroll och utvärdering av befintliga rutiner för resursfördelning inom kommunal vuxenutbildning (kommunala och externa utförare)	Stickprov inom utbildningsformerna: - Svenska för invandrare (sfi)	Sakkunnig Ekonom	September	Skolchef Nämnd	Konsekvens 4 Sannolikhet 3 Total 12

		- Gymnasial vuxenutbildning Grundläggande vuxenutbildning				
Administration						
Diarietföring	Kontroll av att årets ingångna avtal diarietföras.		Administrativ funktion	Oktober	Förvaltningschef Nämnd	Konsekvens 2 Sannolikhet 3 Total 6
Administrativa rutiner inom Centrum för vuxenutbildning	Kontroll och utvärdering av administrativa rutiner inom vuxenutbildningen kopplat till: - Antagning och kartläggning (svenska för invandrare, gymnasial och grundläggande vuxenutbildning) - Betygshantering	Uppföljning via Centrum för vuxenutbildning samt elevadministrativt system för vuxenutbildningen	Sakkunnig	September	Skolchef Nämnd	Konsekvens 3 Sannolikhet 2 Total 6
Oegentligheter, mutor och jäv						
Se internkontrollmoment under ekonomi och personal						